Edu-Arctic2 læringsverktøy

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

Det Grønne Skifte er som Jekyll & Hyde. Vil det redde kloden? Skyggesiden av det grønne skiftet er de samme miljøproblemene som før. Hvordan kan et grønt skifte faktisk kan gi endringer, og ikke bare grønnvasking av avfallet vårt?

Foto: Nels Israleson

START

Du kan alltid navigere tilbake til denne hovedmenyen. Se etter meny-knappen.

Innhold

pst. klikk for å gå direkte til et steg

Steg 1 Introduksjon

Steg 2 Forstå

Steg 3 Utforsk

Steg 4 Reflekter

Steg 5 Oppsummering

Steg 1 av 5: Introduksjon

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

LÆRINGSMÅL

Pst!

Etter å ha fullført denne læringspakka, er målet at studenten:

kan forklare Det Grønne Skiftet, dets mål og hvorfor målene i liten grad er nådd

er klar over hvordan Det Grønne Skiftet brukes til å grønnvaske miljøspørsmål

kan foreslå hvordan Det Grønne Skiftet faktisk kan redusere menneskers "fotavtrykk" på jorda

FAGORD Å LÆRE SEG

Bærekraftig

Naturressurser

Sirkulær ressursbruk

Tve-egget sverd

Grønnvasking

Miljøproblem

Hvorfor er dette viktig?

Mennesker tømmer naturen for ressurser. Befolkningen vår øker eksponentielt. Skal vi bruke alt selv? Skal vi overlate noe til fremtidige generasjoner? Hvis du stemmer på sistnevnte, så er Det Grønne Skiftet viktig fordi:

Vårt forbruk av naturressurser må minimeres.

Da er en sirkulær økonomi den eneste veien.

MÅL REALITET

I denne læringspakka vil vi utforske hvor verden er på veien
fra mål til **realitet**, og hvordan vi kan få det grønne skiftet til å gå raskere.

La oss starte!

Steg 2 av 5: Forstå

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

Hvorfor gå fra svart til grønn?

Den 'svarte' økonomien er lineær, og i stor grad basert på petroleum eller kull, begge fossile energikilder. Fordi det tar millioner av år å lage disse ressursene, blir de ansett som ikke fornybare, i motsetning til levende ressurser.

Den mest omtalte årsaken til vårt behov for å slutte å bruke disse ressursene, er deres bidrag til klimagasser, men de skaper også andre utfordringer for bærekraft!

Petroleums-industrien

Svart økonomi #1

Garantie · Garantia · Warranty · 100% Recycled Fiber

Noen fordeler vi får fra petroleum

- enkel transport, kan brukes overalt
- ekstremt høy nasjonal inntekt
- arbeidsplasser

Noen av dets utfordringer for bærekraft

- Bare noen få nasjoner har petroleum
- Hovedårsaken til CO2-utslipp globalt
- Annen luft- og sjøforurensning (nitrogen, smog)
- Borevibrasjoner i havet forvirrer navigering for dyrelivet
- Boring, rørledninger og raffinerier ødelegger habitater i sjø og på land
- Plattformene endrer lokal pH og drypper giftig søl
- Større utilsiktede oljelekkasjer fanger og dreper sakte dyrelivet
- Den sølte oljen fortsetter å ødelegge habitatet i flere tiår

Norge er den 10. største eksportøren av olje i verden, og den 3. største av gass. Olje ble først oppdaget i Norge i 1969

Hva er olje?

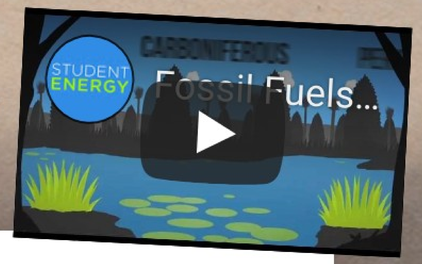

Mengde petroleum produsert

Norge (antall millioner fat per DAG)

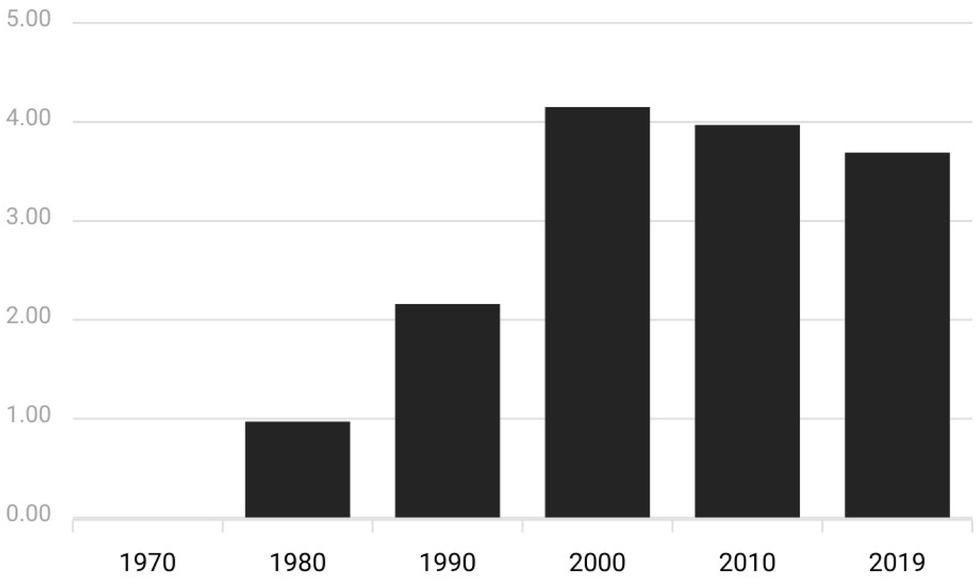

Norges andel av verdens produksjon av olje og gass

2-3%

TA-MED-BUDSKAP

Norsk olje & gass firedoblet seg på bare tre tiår, men har stabilisert seg etter år 2000

Se denne videoen først

KLikk ⛶ for full-skjerm

Se deretter denne

TIDSLINJE: VEIEN MOT EN GRØNNERE ØKONOMI

"Alle" anvender merkelappene grønt, sirkulært, bærekraftig osv.

2010 -->

Oppsving i alternative bevegelser av **miljø- og ressursøkonomi**

1990s

Bioøkonomi oppstår i protest mot ren markedsøkonomi, og spør: Hvordan høste mest mulig av naturressurser, men ikke tømme dem?

c.1950

--> 1950

Ren markedsøkonomi, der tilbud av varer og tjenester bare er begrenset av etterspørsel, ikke bekymringer for jorda

Synonymer og definisjoner

Bio = grønn?

Bioøkonomi / Grønn økonomi / Grønt skifte / Sirkulær økonomi / Bærekraftig økonomi

De **hevder** det samme: at de er økonomier som *reduserer miljøpåvirkningen* og gjør menneskelig tilstedeværelse på jorden *mer bærekraftig*.

En økonomi er hvordan vi handler varer og tjenester mellom mennesker, i samfunn og over hele verden. Det gjøres nesten 100% med penger som valuta.

Den "nye" typen økonomi har som mål å være SIRKULÆR, mens den gamle vi har brukt de siste tiårene er LINEÆR.

KLikk ⛶ for full-skjerm

Grønnvasking =

Når noen presenterer noe for å være mer miljøvennlig enn det er

Her er noen eksempler

på hva vi anser* som grønnvasking

** Vær kritisk til våre synspunkter. Dette er ikke harde fakta. Gjør deg opp din egen mening.*

Klikk merkelappen før du ser video

Klikk ⛶ for fullskjerm

Så hvor langt er vi egentlig langs veien fra ambisjon til virkelighet i Det Grønne Skiftet?

MÅL / PÅSTAND

- Ny teknologi er ubegrenset
- Resirkulering kutter sterkt i avfall og ressursbruk
- Intensjoner er genuint rettet mot bærekraft
- Mennesker har troen på dette!

VS

?

REALITET

Dybdelesing om sirulært i Europa

- Europa: sirkulær grad steg bare fra 8% til 12% fra 2004 til 2016
- Teknologi som løser ett miljøproblem, skape et nytt et
- Svært høye tap i gjenvinning. Gir det bare alibi for fortsatt forbrukskultur?
- Intensjonen er ofte grønnvasking
- Mange bryr seg ikke, eller har gitt opp

SVART ELLER GRØNN?

0?

Kun 100% sirkulær økonomi kan bidra til null-utslipp samfunn og ingen nye naturinngrep. Dette er det ikke realistisk å få alle mennesker med på, verken på kort eller lang sikt.

Status quo for **Det Grønne Skiftet** er at klodens økonomier alle fortsatt er sterkt avhengig av olje. Godt over 90% av transport driftes av "sort" olje og gass (petroleum).
Selv de mest miljøvennlige produktene du kjøper, bruker i stor grad olje på sin vei fra råvare til deg

Strategien for verdens myndigheter fremover er å bruke så lite olje og naturressurser som det er mulig å få mennesker med på, uten å øke fattigdom eller starte krig.

?

Konklusjoner

1) Å bruke biologiske ressurser i stedet for petroleum gjør ikke menneskeheten bærekraftig. Utslipp av klimagasser er bare én del av hvordan vi forbruker kloden. Den andre delen er vår høsting av naturressurser, for eksempel når naturlige landområder gjøres om til veier, vindparker eller bygninger, intens skogrydding eller gruvedrift.

2) Vår bruk av biologiske ressurser må være sirkulær, slik at vi kan minimere uttak av nye ressurser. Den menneskelige superkraften er våre teknologiske evner. Vi har sannsynligvis muligheten til å bli svært sirkulære, men det krever at flertallet av mennesker skifter fra egosentrisk forbruk til å spare mer for fremtidige generasjoner.

Garantie · Garantie · Warranty · Warranty
100% Recycled Fiber

Step 3 of 5: Explore

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

Gå til utforsker-lab'en for å rydde opp i noe av forvirringen

Høflig påvirke andre eller være enig om å være uenig?

Ta med til klassen, skjermdumpen som du tok
da du gjennomførte escape-rommet:

1) Del klassen i 4 grupper, slik at alle de med samme escape resultat er i samme gruppe

2) Nå skal folk i DIN gruppe ha en dialog med folk i gruppen som er diagonalt for dere i skjermdumpen:

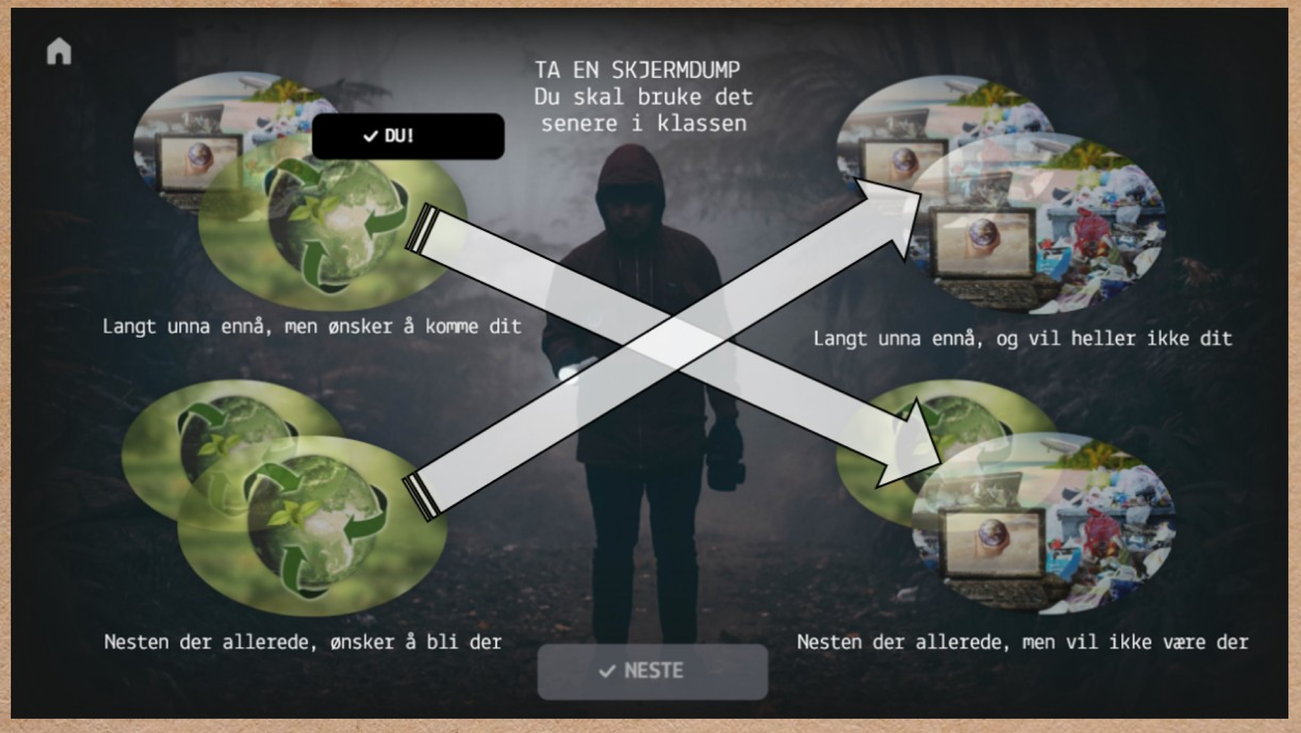

3) Gå sammen i par eller så små grupper som mulig, og reflekter åpent med hverandre. Det er bare positivt hvis dere kan ha dialogen spontant, men her er noen retningslinjer for å komme i gang:

* Fortell den andre personen hvorfor du er uenig med vedkommende. Forsikre deg om at du starter setningen din med "Etter min mening", "Ut fra mitt etiske synspunkt" ... osv., slik at du ikke sier at den andres syn er feil i absolutt forstand.

* Ikke snakk for lenge før du inviterer den andre personen til å reflektere tilbake til deg. En sikker måte å låse en dialog på (= gjøre den til en maktkamp i stedet) er å ikke lytte og aldri la den andre få snakke.

* Prøv å lytte etter ting du muligens kan bli enig i.

* Still spørsmål for å utvide horisonten din i stedet for å fyre av bevis på at den andre tar feil.

Garantie · Garantia · Warranty · 100% Recycled Fiber

Steg 4 av 5: Reflekter

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

Se på læringsmålene igjen

Etter å ha fullført dette læringsverktøyet er målet at du

- kan forklare Det Grønne Skiftet, dets mål og hvorfor målene i liten grad er nådd
- er klar over hvordan Det Grønne Skiftet brukes til å grønnvaske miljøspørsmål
- kan foreslå hvordan Det Grønne Skifte faktisk kan redusere menneskers «fotavtrykk» på jorda

Vi mener det siste læringsmålet er det viktigste. Skriv et kort essay på minst 200 ord, eller lag en kreativ fil (lyd, video, tegning osv.) om hvorfor dette læringsmålet er så viktig. Hvorfor er det viktig at DU kan ha løsninger som reduserer vårt fottavtrykk? Hvorfor er det viktig for samfunnet at flest mulig har slike løsninger?

For den som virkellig er interessert!

Steg 5 av 5: Oppsummering

DET GRØNNE SKIFTET ...DER 2+2 ALDRI ER 4

Muscic courtesy by Alexander Blu https://orangefreesounds.com/

oppsummering

Det Grønne Skiftet, der 2+2 aldri er 4

Sau- og vindturbiner i Lydd, Storbritannia.
Foto: Zoltan Tasi
Visste du at det er omtrent 15 ganger så mange sauer som det er hjort i Storbritannia?

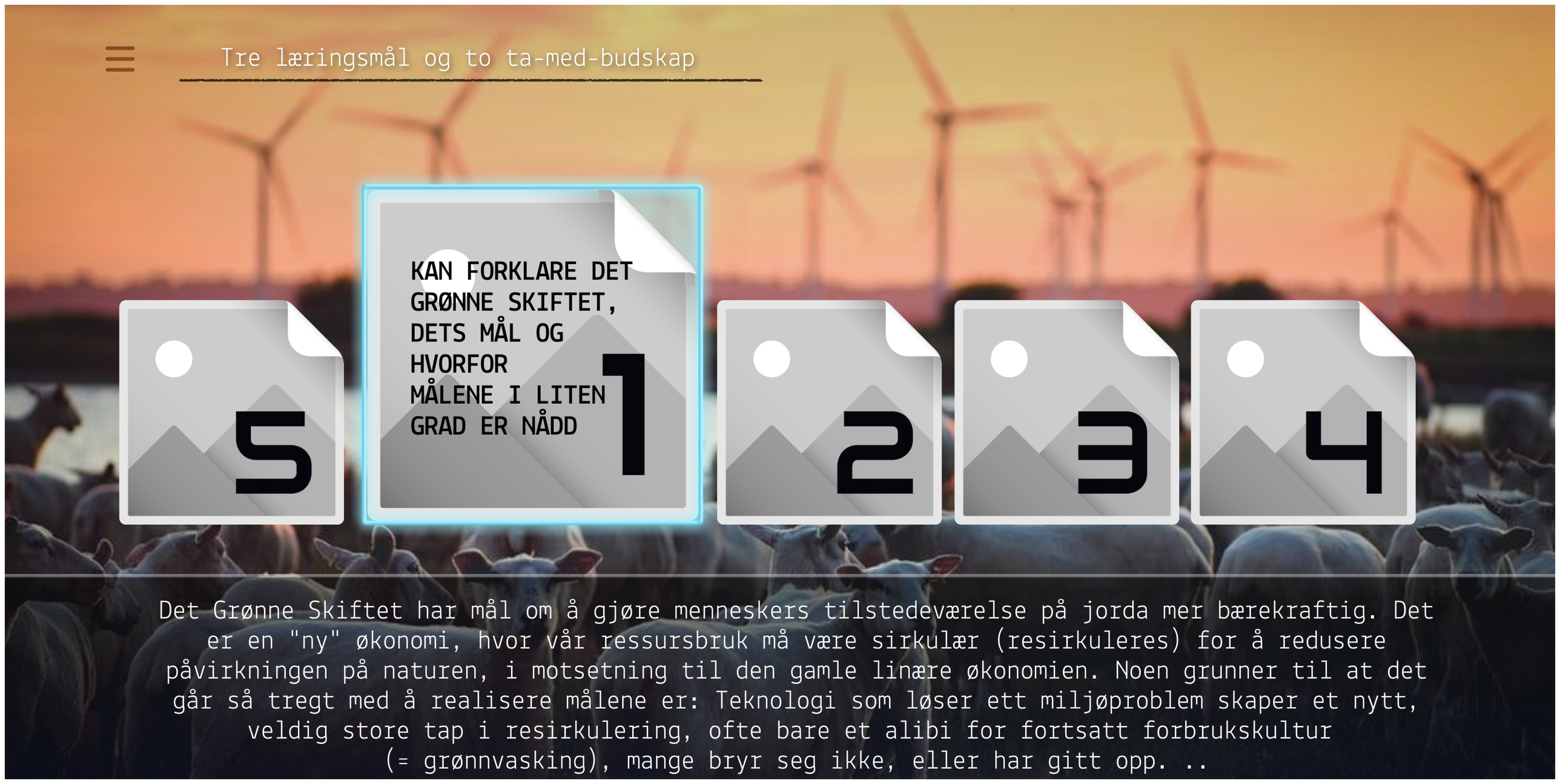

Tre læringsmål og to ta-med-budskap

5

KAN FORKLARE DET GRØNNE SKIFTET, DETS MÅL OG HVORFOR MÅLENE I LITEN GRAD ER NÅDD

1

2

3

4

Det Grønne Skiftet har mål om å gjøre menneskers tilstedeværelse på jorda mer bærekraftig. Det er en "ny" økonomi, hvor vår ressursbruk må være sirkulær (resirkuleres) for å redusere påvirkningen på naturen, i motsetning til den gamle linære økonomien. Noen grunner til at det går så tregt med å realisere målene er: Teknologi som løser ett miljøproblem skaper et nytt, veldig store tap i resirkulering, ofte bare et alibi for fortsatt forbrukskultur (= grønnvasking), mange bryr seg ikke, eller har gitt opp. ..

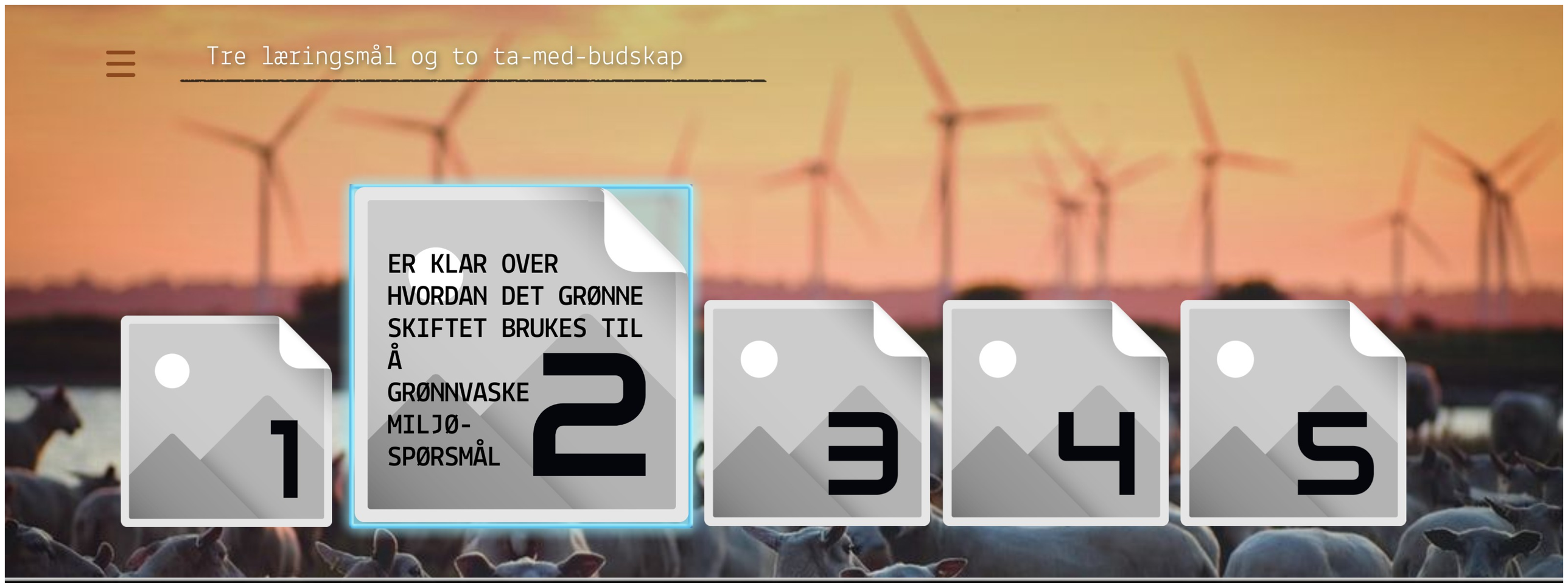

Grønnvasking = å presentere noe som mer miljøvennlig enn det egentlig er.
Det gjøres av privatpersoner, kommersielle selskaper og ikke minst, politikere og myndigheter! Det favner alt fra gode intensjoner til åpenbare løgner.

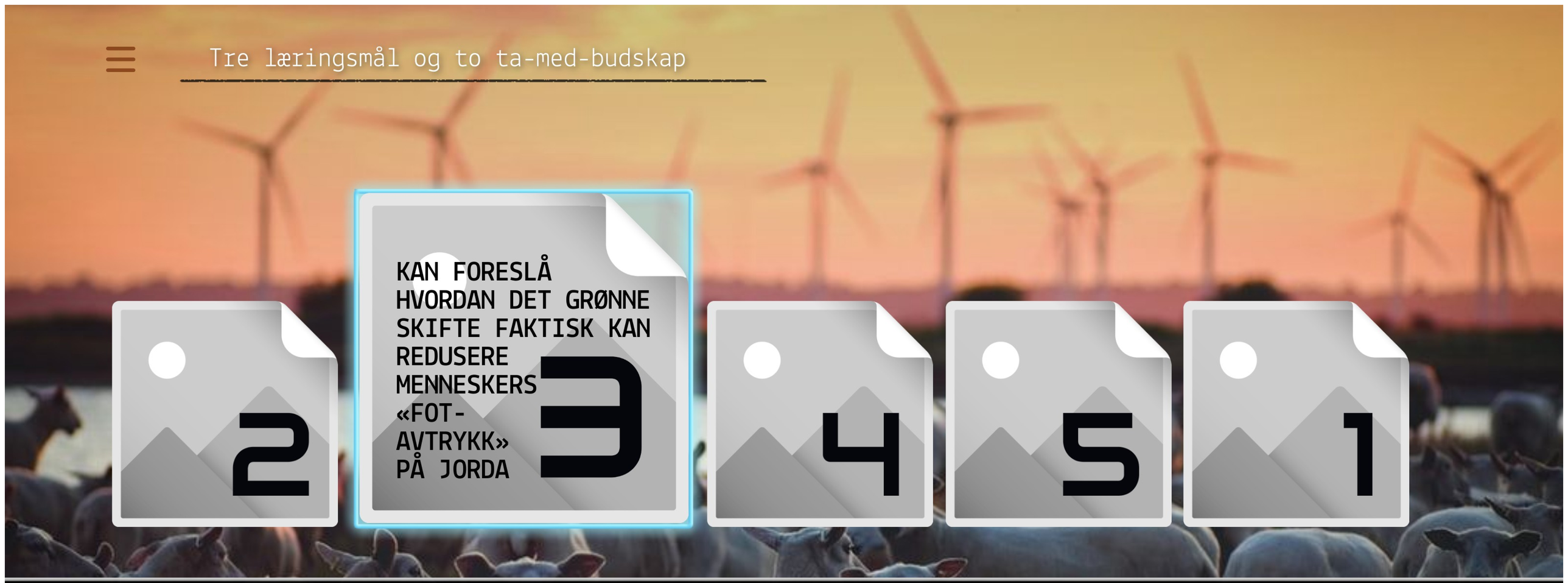

2

KAN FORESLÅ HVORDAN DET GRØNNE SKIFTE FAKTISK KAN REDUSERE MENNESKERS «FOT-AVTRYKK» PÅ JORDA

3

4

5

1

Vi har bare gitt deg nøkkelen, ikke oppskriften. Nøkkelen er å bruke mindre naturressurser og å gjenbruke så mye ting som vi kan. Bærekraftig medborgerskap inkluderer å ha et kritisk sinn som ikke lett grønnvaskes.

Vis respekt for de som er uenige med deg. Vi har alle en menneskerett til å ha vår egen etikk (så lenge vi ikke bryter loven). Du kan velge å IKKE redusere påvirkningen på naturen og ikke bry deg om fremtidige generasjoner. Hvis du vil motta andres respekt, anbefaler vi deg å være ærlig om det, og ikke grønnvaske det.

Selv om vi presenterte et lite positivt syn på status for Det Grønne Skiftet i denne læringspakka, så husk at vi også sa at det er den eneste veien videre, og at mennesker har en superkraft: våre teknologiske evner. De er virkelig fantastiske!

Læringspakke fullført

Målet med denne læringen var å gi deg et mer nyansert blikk på status for Det Grønne Skiftet og at du er klar over hvordan det brukes til å grønnvaske vår samvittighet eller verre, for urettmessig økonomisk vinning.

Du føler deg kanskje ikke klokere nå, heller forvirret, men det er et viktig skritt mot det å bli en kritisk tenker og en bærekraftig medborger!